

WOJEWODA ŁÓDZKI

FB-IV.431.3.2022

Łódź, 10 lutego 2023 r.

Pan

Przemysław Konrad Staniszewski

Prezydent Miasta Zgierza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz art. 175 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych², zwanej dalej *ustawą o finansach*, służby finansowe Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi podległe Wojewodzie Łódzkiemu w składzie:

1. w okresie od dnia 26 września 2022 r. do dnia 17 października 2022 r.:

- Monika Żaczek-Ruda, starszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Agata Suchacka, starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,

2. w okresie od dnia 18 października 2022 r. do dnia 26 stycznia 2023 r.:

- Michał Kontowt, kierownik oddziału kontroli finansowej w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniący funkcję kierownika zespołu kontrolerów,
- Aleksandra Kornacka, główny specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, pełniąca funkcję członka zespołu kontrolerów,

stosownie do upoważnień odpowiednio Nr 11/1/2022 i Nr 11/2/2022 z dnia 20 września 2022 r. oraz Nr 11/3/2022 i 11/4/2022 z dnia 19 października 2022 r. wydanych przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego, przeprowadziły w Mieście Zgierz, 95-100 Zgierz, Plac

¹ Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224),

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.).

Jana Pawła II 16, w okresie od dnia 26 września 2022 r. do dnia 26 stycznia 2023 r., kontrolę finansową.

Zakres kontroli:

- a) przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa przekazanej w 2021 r., na podstawie zawartej umowy, na realizację zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego, polegających na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w ramach programu "Opieka 75+",
- b) okres objęty kontrolą: od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r.

[akta kontroli, str. 23-36, 889-895]

Działalność jednostki w badanym okresie, w zakresie przedmiotu kontroli, ocenia się pozytywnie.

I. Informacje ogólne

1. Prezydentem Miasta Zgierza w okresie objętym kontrolą był i jest obecnie Pan Przemysław Konrad Staniszewski, co potwierdza Zaświadczenie z dnia 5 listopada 2018 r. Miejskiej Komisji Wyborczej w Zgierzu.

[akta kontroli, str. 45]

2. Funkcję Skarbnika Miasta Zgierza w okresie objętym kontrolą pełniła i nadal pełni Pani Grażyna Mela, co potwierdza Uchwała Nr III/33/2018 Rady Miasta Zgierza z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Skarbnika Miasta Zgierza.

[akta kontroli, str. 46]

3. Podstawa i zakres programu „Opieka 75+” na 2021 r.:
Program „Opieka 75+”, zwany dalej *Programem*, stanowi informację zawierającą wskazówki dotyczące możliwości uzyskania wsparcia finansowego przez gminy w 2021 roku w zakresie realizacji zadania własnego o charakterze obowiązkowym, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”, tj. świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług, w miejscu zamieszkania (z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi). W ramach programu, wsparcia finansowego dla gmin udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy

o pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji celowej z budżetu państwa nie może przekroczyć 50% kosztów realizacji zadania.

Program zakłada wsparcie finansowe gmin w zakresie świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej, spełniających warunki do udzielenia pomocy wskazane w ustawie o pomocy społecznej.

Program rekomenduje niepobieranie odpłatności za usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone dla osób w wieku 75 lat i więcej, których dochód nie przekracza 250% obowiązującego od 1 października 2018 r. kryterium dochodowego określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej.

Środki finansowe z programu mogą być przeznaczone na:

- 1) dofinansowanie do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym przedmiotowe usługi były świadczone w ramach programu i będą kontynuowane w roku 2021;
- 2) dofinansowanie do usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób, którym w roku 2020 te usługi nie były świadczone (osoby nowe);
- 3) dofinansowanie do zwiększenia liczby godzin usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

W ramach programu dopuszcza się następujące sposoby realizacji przez gminę usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, tj. poprzez:

- 1) zatrudnianie opiekunek na podstawie umowy o pracę (jedynie w zastępstwie opiekunki przebywającej na urlopie wypoczynkowym lub zwolnieniu lekarskim gmina ma możliwość realizacji przedmiotowych usług opiekuńczych w wybranej przez siebie formie);
- 2) zlecenie wykonania przedmiotowego zadania organizacjom pozarządowym, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. organizacjom pozarządowym wymienionym w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 3 tej ustawy;
- 3) zakupienie usług opiekuńczych od podmiotów sektora prywatnego.

W zapotrzebowaniu na środki z rezerwy celowej budżetu państwa gmina zobowiązana była wskazać stawkę za godzinę świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, określoną w uchwale rady gminy.

Kosztem realizacji zadania jest wydatek, jaki ponosi gmina w związku ze świadczeniem usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych osobom w wieku 75 lat i więcej, które mieszczą się w zakresie przedmiotowym programu. Koszt realizacji zadania

wylicza się poprzez pomnożenie całkowitej liczby godzin np. usług opiekuńczych przyznanej decyzją administracyjną osobie w wieku 75 lat i więcej na rok 2021 przez koszt 1h usług opiekuńczych określony w uchwale rady gminy. Do kwoty wyliczonej zgodnie z ww. metodą, gmina może uzyskać dofinansowanie w wysokości do 50%.

Uchwałą NR XXX/364/2020 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie zmiany Uchwały NR XXIX/348/16 Rady Miasta Zgierza z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania Rada uchwaliła cenę za jedną godzinę usług opiekuńczych w kwocie 23,50 zł. Wykonanie uchwały powierzono Prezydentowi Miasta Zgierza.

[akta kontroli, str. 817]

II. Szczegółowy zakres kontroli

4. W dniu 20 maja 2021 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Wojewodą Łódzkim reprezentowanym przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim w Łodzi a Miastem Zgierz reprezentowanym przez Prezydenta Miasta Zgierz, przy kontrasygnacie Skarbnika Miasta Zgierz została zawarta umowa Nr 23/2021 o dofinansowanie w 2021 r. ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa zadania własnego jednostki samorządu terytorialnego, polegającego na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Przedmiotem umowy było dofinansowanie w 2021 r. ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83, poz. 25) zadania własnego Miasta Zgierza, zwanego dalej *Zadaniem*, polegającego na organizowaniu i świadczeniu usług opiekuńczych, w szczególności polegających na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, świadczeniu opieki higienicznej lub pielęgnacji zalecanej przez lekarza oraz zapewnienie, w miarę możliwości ośrodka pomocy społecznej, kontaktów z otoczeniem.
5. Na dofinansowanie kosztów realizacji *Zadania* Wojewoda udzielił Miastu Zgierz dotacji celowej z rezerwy celowej budżetu państwa (część 83, poz. 25), stanowiącej do 50%

kosztów realizacji *Zadania*, jednak w kwocie nieprzekraczającej 94 000,00 zł w dziale 852, rozdziale 85228, § 2030 na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

[akta kontroli, str. 13-19]

6. Zgodnie z § 2 pkt 3 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r. Wojewoda Łódzki przekazał środki dotacji na rachunek bankowy Miasta Zgierza w dniu 31 maja 2021 r. w kwocie 94 000,00 zł, co potwierdza wyciąg bankowy nr 103 z dnia 31 maja 2021 r. Miasto Zgierz tego samego dnia przekazało otrzymaną kwotę na pomocniczy nieoprocentowany rachunek bankowy, co potwierdza wyciąg bankowy nr 4 z dnia 31 maja 2021 r.

[akta kontroli, str. 561, 600-602]

7. Wpływ dotacji na wyodrębniony rachunek Miasta Zgierza został zaewidencjonowany po stronie Wn konta 133-33 „Rachunek budżetu”, w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”. Przekazanie środków z dotacji do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu, współrealizującego projekt, zwanego dalej *MOPS*, ujęto po stronie Wn konta 223-300000-01 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w powiązaniu ze stroną Ma konta 133-33 „Rachunek budżetu”.

[akta kontroli, str. 247, 251, 898]

8. Miasto Zgierz przekazało środki z dotacji do *MOPS* w dniu 31 maja 2021 r. w kwocie 94 000,00 zł, co potwierdza wyciąg bankowy nr 4 z dnia 31 maja 2021 r. (Miasto Zgierz) oraz wyciąg bankowy nr 1 z dnia 31 maja 2021 r. (*MOPS*).

Otrzymane środki *MOPS* zaewidencjonował po stronie Wn konta 130-11 „Subkonto rachunku bankowego do obsługi programu OPIEKA 75+” oraz po stronie Ma na koncie 223-0385228 „Rozliczenie wydatków budżetowych (Opieka 75+) - zad. własne - dotacja”.

[akta kontroli, str. 116, 118, 212]

9. W ocenie zespołu kontrolerów zarówno Miasto Zgierz jak i *MOPS* prowadziły wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków z dotacji stosownie do wymogów określonych w art. 152 ust 1 ustawy o finansach publicznych³, jak również uregulowań zawartych w § 5 pkt 2) umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r.
10. Jak wynika z przedstawionych dokumentów Miasto Zgierz w 2021 roku dokonało wydatków ze środków z dotacji w kwocie 94 000,00 zł, co stanowiło 100 % otrzymanych

---

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2022 r., poz. 1634 z późn. zm.) – w brzmieniu obowiązującym w okresie badanym.

środków. Całkowity koszt *Zadania* wyniósł 188 000,00 zł, z tego 94 000,00 zł stanowiła dotacja, a 94 000,00 zł środki własne, co jest zgodne z § 2 ust. 1, 4 i 5 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r.

Wydatki zostały zrealizowane w terminach określonych w § 4 ust. 1 i 2 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r. i dotyczyły refundacji zakupu usług opiekuńczych realizowanych na podstawie niżej wymienionych umów zawartych pomiędzy *MOPS* a Polskim Komitetem Pomocy Społecznej Zarządem Okręgowym w Łodzi:

- a) umowa nr 022.27.2020 z dnia 23 grudnia 2020 r. na okres od dnia 01 stycznia 2021 r. do dnia 30 czerwca 2021 r.,
- b) umowa nr 022.11.2021 z dnia 24 czerwca 2021 r. na okres od dnia 01 lipca 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r.

Dowody księgowo (faktury, zestawienia list wypłat, wyciągi bankowe, polecenia księgowania) objęte kontrolą zostały zweryfikowane przez zespół kontrolerów pod kątem legalności, celowości oraz zgodności z zapisami umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r.

Z analizy przedstawionych dokumentów wynika, iż *MOPS* terminowo dokonywał płatności za usługi opiekuńcze na podstawie otrzymanych dowodów księgowych z własnych środków, a następnie, na podstawie sporządzonych miesięcznie wykazów „Dofinansowanie usług opiekuńczych w ramach programu „Opieka 75+ - edycja 2021” refundował te wydatki ze środków dotacji w ramach realizowanego *Programu*. Kwoty podlegające refundacji wynikały z iloczynu ilości przepracowanych godzin w ramach realizacji usług opiekuńczych oraz stawki za 1 roboczogodzinę w wysokości 23,50 zł.

Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r. refundacja obejmowała 50% kosztów realizacji *Zadania*, natomiast pozostałe 50 % wydatków finansowane było ze środków własnych. Zestawienie środków na dofinansowanie *Programu* przedstawia poniższa tabela:

okres	ilość godzin refundowanych usług w ramach <i>Programu</i> *	koszty usług opiekuńczych (ilość godzin x 23,50 zł)	środki dotacji z <i>Programu</i>	środki własne z <i>Programu</i>	przekazane środki z dotacji	Nr WB
I-IV/2021	3 169	74 471,50	37 235,75	37 235,75	63 215,00	WB 2 z dnia 18.06.2021
V/2021	1 194	28 059,00	14 029,50	14 029,50	16 097,50	WB 2 z dnia 18.06.2021

okres	ilość godzin refundowanych usług w ramach Programu*	koszty usług opiekuńczych (ilość godzin x 23,50 zł)	środki dotacji z Programu	środki własne z Programu	przekazane środki z dotacji	Nr WB
VI/2021	1 348	31 678,00	15 839,00	15 839,00	6 098,25	WB 3 z dnia 13.08.2021
VII/2021	1 558	36 613,00	18 306,50	18 306,50		
VIII/2021	731	17 178,50	8 589,25	8 589,25	8 589,25	WB 4 z dnia 22.09.2021
ŁĄCZNIE	8 000,00	188 000,00	94 000,00	94 000,00	94 000,00	

* po korektach wg stanu na koniec Programu

W toku kontroli dowodów księgowych dotyczących wydatków ustalono, że:

- a) wypłaty dokonane z tytułu dofinansowania usług opiekuńczych były zgodne z celem Programu oraz z zapisami § 3 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r.,
- b) wysokość refundacji kosztów usług opiekuńczych była zgodna z wykazami liczby wykonanych godzin usług opiekuńczych realizowanych zgodnie z zawartymi przez MOPS umowami,
- c) badane dowody księgowe dokumentowały wydatki w § 4300 klasyfikacji budżetowej finansowane ze środków dotacji oraz środków własnych,
- d) płatności wynikające z zaciągniętych zobowiązań zostały uregulowane we właściwej wysokości z zachowaniem terminów wynikających z dowodów źródłowych,
- e) badane wydatki realizowane przez MOPS były ewidencjonowane na koncie 130-11 „Subkonto rachunku bankowego do obsługi programu OPIEKA 75+” po stronie Ma w korespondencji ze stroną Wn konta 201-115-03-85228-430 „Zakup usług pozostałych” (w przypadku zapłaty za usługi opiekuńcze na podstawie faktur) lub konta 410-03-85228-4300-01 „Usługi opiekuńcze” (w przypadku refundacji kosztów usług opiekuńczych) w kwotach wynikających z dokumentów źródłowych a także zostały prawidłowo zakwalifikowane do właściwego paragrafu klasyfikacji budżetowej.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych stwierdzono jeden przypadek błędnego opisu faktury za usługi opiekuńcze. W opisie faktury Nr 24/2021 z dnia 30 czerwca 2021 r. przywołano jako podstawę umowę o świadczenie usług opiekuńczych nr 022.11.2021 z dnia 24.06.2021 r., która była zawarta na okres od dnia 1 lipca 2021 r. zamiast umowy, na podstawie której realizowano usługi w okresie do dnia 30 czerwca 2021 r., tj. umowy nr 022.27.2020 z dnia 23.12.2020 r.

Powyższe uchybienie należy potraktować jako błąd pisarski, który nie wywołuje skutków finansowych, jak również nie wpływa na ocenę działalność jednostki kontrolowanej w badanym okresie, w zakresie przedmiotu kontroli.

[akta kontroli str. 117-120, 207-208, 213-246, 785-812, 879-882, 914-925]

11. W wykonaniu zapisów § 5 pkt 3) umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r. Miasto Zgierz prowadziło monitoring przebiegu realizacji *Programu* poprzez działania powołanego w *MOPS* Zespołu ds. Usług Socjalnych, którego zadaniem było m.in. przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych oraz ankiet dotyczących zadowolenia ze świadczonych usług i oceny ich jakości wśród klientów korzystających z usług w ramach *Programu*. Przeprowadzona analiza ankiet wskazała na brak nieprawidłowości podczas wykonywania usług opiekuńczych.

[akta kontroli str. 838-840, 842-849]

12. Zgodnie z § 6 ust. 1 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r. *MOPS* sporządził w dniu 20 stycznia 2022 r. w formie tabelarycznej sprawozdanie z realizacji *Programu* publikowane przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie oraz Wydział Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w Centralnej Aplikacji Statystycznej zatytułowane „Sprawozdanie z realizacji programu „Opieka 75+” wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.”.

Zespół kontrolerów stwierdził zgodność danych znajdujących się w sprawozdaniu z danymi przedstawionymi do kontroli wynikającymi z dokumentów źródłowych, tj. wykazów wykonanych godzin opiekuńczych, ewidencji księgowej i wyciągów bankowych.

Sprawozdanie zostało podpisane przez Kierownika Działu Pomocy Środowiskowej z upoważnienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zgierzu i złożone w dniu 26 stycznia 2022 r. za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, co jest zgodne z terminem wynikającym z zapisów wspomnianej wyżej umowy, tj. do dnia 31 stycznia 2022 r.

Jak wynika z wyjaśnień Dyrektora *MOPS* sprawozdanie z realizacji *Programu* w formie opisowej zostało sporządzone jako dokument „Analiza z realizacji programu Opieka 75+”. Dokument ten został przesłany przez *MOPS* do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 31 stycznia 2022 r., co jest zgodne z zapisami § 6 ust. 1 umowy Nr 23/2021 z dnia 20 maja 2021 r.

[akta kontroli, str. 823-824, 828-831, 877-878]

W zakresie będącym przedmiotem prowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień i nieprawidłowości.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do otrzymanego w dniu 27 stycznia 2023 r. projektu wystąpienia pokontrolnego FB-IV.431.3.2022 z dnia 26 stycznia 2023 r.. Ustawowy termin na wniesienie umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego upłynął w dniu 7 lutego 2023 r.

Wobec niestwierdzenia w toku kontroli uchybień ani nieprawidłowości nie formułuje się uwag, wniosków bądź zaleceń pokontrolnych.

Jednocześnie informuję, iż stosownie do zapisów art. 48 ustawy o kontroli⁴ od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Rośniak
Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu

---

⁴ Patrz: przypis 1